

TINGSRÄTTERNAS DOMKRETSAR I VISSA KONCENTRERADE ÄRENDEGRUPPER

SAMMANDRAG

I denna promemoria bedöms till vilka av de nya tingsrätterna i enlighet med tingsrättsreformen behandlingen av jordrätts-, sjörätts-, grupptalans-, utsokningsbesvärs-, företagssanerings- och militära rättegångsärenden bör koncentreras. Sammanfattningsvis är förslagen följande: För jordrättsärenden föreslås inga ändringar i de behöriga tingsrätterna eller deras domkretsar i samband med reformen av tingsrättsnätverket. Således är följande åtta tingsrätter jorddomstolar även i fortsättningen: Södra Savolax, Östra Nylands, Egentliga Tavastlands, Lapplands, Uleåborgs, Österbottens, Norra Savolax och Egentliga Finlands tingsrätter. Det föreslås att behandlingen av sjörättsärenden ska koncentreras till Ålands och Helsingfors tingsrätter. Det föreslås att behandlingen av grupptalansärenden ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Det föreslås att företagssanerings-, utsokningsbesvärs- och militära rättegångsärenden ska koncentreras till åtta tingsrätter. I utsokningsbesvärsärenden föreslås Ålands, Helsingfors, Västra Nylands, Uleåborgs, Birkalands, Österbottens, Norra Savolax och Egentliga Finlands tingsrätter vara behöriga tingsrätter. I företagssaneringsärenden föreslås samma tingsrätter vara behöriga, med undantag för Norra Savolax tingsrätt. Företagssaneringsärenden i östra Finland föreslås att i stället för Norra Savolax tingsrätt koncentreras till Södra Karelens tingsrätt. Det föreslås att militära rättegångsärenden ska behandlas vid Kajanalands, Egentliga Tavastlands, Kymmenedalens, Lapplands, Västra Nylands, Satakunta och Egentliga Finlands tingsrätter.

1 Inledning

Justitieministeriet tillsatte 28.10.2014 en arbetsgrupp som hade till uppgift att utarbeta ett förslag till det fortsatta utvecklandet av tingsrättsnätverket (OM 17/31/2014). Bakgrunden till tillsättandet av arbetsgruppen är reformprogrammet för rättsvården för åren 2013–2025, som beretts av justitieministeriet (Betänkanden och utlåtanden 16/2013). För att säkerställa rättsväsendets funktionsförmåga föreslås bland annat att strukturreformen av tingsrätterna ska fortsätta (punkt 11).

Arbetsgruppen för tingsrättsnätverket har våren 2015 i sitt betänkande "Utvecklande av tingsrättsnätverket" (Betänkanden och utlåtanden [14/2015](#), på svenska [31/2015](#)) föreslagit två alternativa modeller för förnyande av tingsrättsnätverket (14 eller 17 tingsrätter i stället för de nuvarande 27). Arbetsgruppen har även föreslagit att domkretsindelningen för grupper av ärenden som behandlas av vissa tingsrätter ska justeras. Enligt förslaget ska även antalet tingsrätter som behandlar sådana grupper av ärenden, dvs. sjörätts-, jordrätts-, utsokningsbesvärs-, företagssanerings-, grupptalans- och militära rättegångsärenden minska från det nuvarande. Tryggandet av den specialkunskap som dessa ärenden kräver och en tillräcklig ärendemängd anses tala för att behandlingen koncentreras till färre tingsrätter.

Enligt de utlåtanden som justitieministeriet mottagit understöds huvudsakligen koncentrationen av de nämnda grupperna av ärenden till färre tingsrätter än i nuläget (se "Utvecklande av tingsrättsnätverket").

Remissammanställning”, Betänkanden och utlåtanden [44/2015](#), på svenska [46/2015](#)). Remissinstanserna var dock oeniga om till vilka tingsrätter ärenden ska koncentreras. Mest kritik riktades mot arbetsgruppens förslag rörande jordrättsärenden. Många remissinstanser ansåg att antalet jorddomstolar bör utvärderas separat, om detta anses vara nödvändigt.

Justitieministeriet tillsatte 31.3.2016 ett projekt för den fortsatta utvecklingen av tingsrättsnätverket ([OM 3/31/2016](#)). Bakgrunden till att projektet tillsattes är utöver ovan nämnda betänkande av tjänstemannaarbetsgruppen och utlåtanden till det även utredningsmännens rapport ”Utveckling av behandlingen av summariska tvistemål” (Utredningar och anvisningar [52/2014](#)) jämte utlåtanden (Betänkanden och utlåtanden [39/2015](#)) samt justitie- och arbetsminister Jari Lindströms riktlinje.

Enligt ministerns riktlinje kommer det i framtiden att finnas 20 tingsrätter. Tingsrättsorterna föreslås vara Björneborg, Esbo, Helsingfors, Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kouvola, Kuopio, Lahtis, Mariehamn, Rovaniemi, S:t Michel, Seinäjoki, Tammerfors, Tavastehus, Uleåborg, Vanda, Vasa, Villmanstrand och Åbo. Dessutom föreslås separata kanslier bli kvar på fyra orter och sammanträdesplatser på 12 orter. Inom projektet ska även koncentrationen av särskilda ärendegrupper beredas. Regeringens proposition som utgör grunden för reformen ska beredas så att den kan överlämnas till riksdagen under år 2016. Utvecklingen av behandlingen av summariska tvistemål bedöms separat (JM 6/41/2016).

I denna promemoria bedöms till vilka tingsrätter i enlighet med tingsrättsreformen behandlingen av jordrätts-, sjörätts-, grupptalans-, utskökningsbesvär-, företagssanerings- och militära rättegångsärenden bör koncentreras. Nedan redogörs närmare för tjänstemannagruppens förslag för varje ärendegrupp, utlåtandena om dem, alternativ som uppkommit vid den fortsatta beredningen och justitieministerns bedömning om genomförandet av förslagen. Bifogat till promemorian finns de för koncentrationen av vissa ärendegrupper nödvändiga lagförslag jämte parallelltexter, utkast till förordningar, kartor och statistik om tingsrätternas nuvarande och föreslagna domkretsar samt antal ärenden. Promemorian beaktar domstolslagen som stadfästes 25.8.2016 och som träder i kraft vid ingången av 2017 och lagstiftning som har samband med den (lagarna 673–729/2016, [RP 7/2016](#), GrUU 14/2016 rd, LaUB 8/2016, RSv 99/2016).

2 Koncentrering av vissa ärendegrupper

2.1 Jordrätt

För närvarande finns det åtta jorddomstolar: Södra Savolax, Egentliga Tavastlands, Lapplands, Uleåborgs, Österbottens, Norra Savolax, Vanda och Egentliga Finlands tingsrätter. Vid dem behandlas varje år cirka 600–700 mål, av vilka 400–500 är avgöranden i sak. Justitieministeriets tjänstemannaarbetsgrupp föreslog att det endast ska finnas en jorddomstol inom östra Finland. Beroende på vilken modell som väljs som grund för tingsrättsnätverket skulle detta ha varit antingen Södra Savolax (modellen med 17 tingsrätter) eller Östra Finlands (modellen med 14 tingsrätter) tingsrätt. En justering av domkretsindelningen för jorddomstolar föreslogs så att den bättre svarar upp mot landskapsindelningen och tingsrätternas domkretsar.

I utlåtandena om tjänstemannaarbetsgruppens betänkande har man förhållit sig kritisk till sammanslagningen av jorddomstolar och ändring av domkretsarna. Många remissinstanser har bedömt att jorddomstolarna för närvarande fungerar bra och att det följaktligen inte finns något behov av ändringar. Det har ansetts att det inte är motiverat att iakttä indelningen av hovrättskretsen, eftersom ändringar söks direkt hos högsta domstolen. Dessutom har det ansetts att domkretsarna för jorddomstolarna geografiskt sett bli för stora i och med förslagen. Å andra sidan har det bedömts att placeringen av en behörig domstol inte är av avgörande betydelse för parterna, eftersom syner och huvudförhandlingar ordnas på den ort där den fastighet som är föremål för förrättningen finns. Placeringen av jorddomstolar har således ingen betydande inverkan på tillgången till rättsskydd. Uppmärksamhet borde också riktas mot antalet jordrättsdomare och -ingenjörer.

Ett förslag till jorddomstolarnas domkretsar har överlämnats till justitieministeriet¹. Enligt förslaget ska det i fortsättningen finnas sex jorddomstolar: Östra Nylands, Egentliga Tavastlands, Lapplands, Österbottens och Södra eller Norra Savolax tingsrätter. Följaktligen föreslås en nedläggning av Uleåborgs jorddomstol och dess ärenden delas mellan Lapplands och Österbottens jorddomstolar. Inom östra Finland finns endast en jorddomstol, vars domkrets omfattar samtliga landskap i östra Finland och även större delen av landskapet Mellersta Finland. De sydligaste kommunerna i Mellersta Finland (Joutsa, Jämsä, Keuru, Kuhmois och Limingo) föreslås höra till Egentliga Tavastlands jorddomstols domkrets. Östra Nylands jorddomstols domkrets föreslås omfatta landskapen Nyland och Kymmenedalen. Egentliga Finlands jorddomstols domkrets föreslås omfatta landskapen Åland, Satakunta och Egentliga Finland².

Bedömning: Justitieministeriet vidhåller synpunkten i utlåtandena om att jorddomstolarna för närvarande fungerar bra. Ärendemängderna i jordrättsmål varierar dock mycket från år till år. Därutöver har antalet inkomna ärenden minskat med 19 procent åren 2013–2015 och minskar fortfarande. Under den första hälften av år 2016 har det inkommit avsevärt färre ärenden än under tidigare år (28 procent färre än under januari–juni 2015). En del av minskningen torde förklaras av en normal årlig variation, men även ikraftträdandet av lagen om domstolsavgifter (1455/2015) vid ingången av år 2016 kan inverka på nedgången av antalet inkomna ärenden. Med beaktande av variationen i antalet ärenden är det utmanande att fördela arbetsmängden jämnt mellan jorddomstolarna. En jämn fördelning av arbetsmängden kan inte uppnås enbart genom en sammanslagning av jorddomstolar.

Enligt justitieministeriets syn kan det vara motiverat att öka samarbetet mellan jorddomstolarna så, att jordrättsingenjörerna vid behov kan tjänstgöra inom större områden än i nuläget. Jordrättsingenjörernas skyldighet att tjänstgöra vid en annan jorddomstol baserar sig från och med början av år 2017 på 14 kap. 3 § i domstolslagen. Enligt denna paragraf utfärdas bestämmelser om jordrättsingenjörernas samarbetsområden genom förordning av justitieministeriet. Således ersätts justitieministeriets föreskrift om jordrättsingenjörernas samarbetsområden från år 2001 med en ny förordning av justitieministeriet. Områdena bevaras oförändrade. Enligt justitieministeriets syn är det motiverat att även i övrigt öka domstolarnas samarbete i jordrättsärenden och jordrättsmål. Med stöd av 14 kap. 2 § i domstolslagen kan en ansvarig domare för jordrättsärenden och jordrättsmål och en jordrättsingenjör med sitt samtycke förordnas att tjänstgöra vid någon annan jorddomstol än en sådan som hör till samma samarbetsområde. Detta kan vara motiverat till exempel för att jämna ut mängden ärenden och mål eller på grund av avstånd. Ett sådant förordnande utanför samarbetsområdet kan göras endast med den berörda personens samtycke.

Justitieministeriet anser att det ovan beskriva förslaget är ett steg i rätt riktning. Det är dock motiverat att jorddomstolarnas domkretsar i så stor utsträckning som möjligt följer landskapsindelningen och således även de tingsrättskretsar som reformeras. Dessutom förefaller utjämningen av mängden ärenden och mål förutsätta större domkretsar än vad som ingenjörerna föreslagit, eftersom minskningen i antalet ärenden och mål vid jorddomstolarna förefaller minska avsevärt. Med beaktande av det som konstaterats ovan anser justitieministeriet att det kan finnas ett behov av att minska antalet jorddomstolar. Bedömningen om detta bör dock göras separat från tingsrättsreformen. Justitieministeriet kommer att följa upp utvecklingen av antalet ärenden och mål vid jorddomstolar och granska antalet jordrättsingenjörer och samarbetsområden utifrån detta samt bedöma behovet av en minskning av antalet jorddomstolar.

Ett förslag har lagts fram till justitieministeriet om att jorddomstolarnas behörighet att behandla ärenden och mål genom skriftligt förfarande ska ökas. Detta gäller behandlingen av klagomål rörande registreringsärenden. Justitieministeriet anser att detta är motiverat och utreder möjligheterna att justera lagstiftningen i samband med reformen av tingsrättsnätverket. Genomförandet av förslaget förutsätter en ändring av 259 § i fastighetsbildningslagen (554/1995).

Som en följd av sammanslagningen blir Vanda tingsrätt Östra Nylands tingsrätt. En teknisk justering som detta förutsätter ska göras i fastighetsbildningslagen och i statsrådets förordning om tingsrätternas domkretsar i mål och ärenden som ska behandlas av jorddomstol (1075/2013).

¹ Jordrättsingenjör Kimmo Nevavuoris presentation på jordrättsdagarna våren 2016.

² Se kartan över jordrättsingenjörernas förslag, bilaga 10.

2.2 Sjörätt

Enligt arbetsgruppens förslag ska sjörättsärenden behandlas endast vid Ålands och Helsingfors tingsrätter i stället för vid sex tingsrätter som i nuläget. Detta ansågs vara motiverat nedtanke på det låga antalet sjörättsmål³ och den specialkunskap som behövs för dem. Enligt arbetsgruppen kan de nackdelar som orsakas av längre avstånd underlättas genom att öka antalet serviceställen samt genom att öka möjligheterna till elektronisk ärendehantering. Sjörättsdomstolen kan vid behov ordna sammanträden även på andra håll i landet. Dessutom kan videokonferenser utnyttjas vid behandlingen av ärendet.

I utlåtandena understöds en koncentration av sjörättsmålen inom Fastlandsfinland till Helsingfors tingsrätt på de grunder som arbetsgruppen föreslagit nästan utan undantag. Den nackdel som de längre avstånden medför ansågs inte vara ett hinder för koncentreringen, eftersom det finns rimliga kommunikationer till Helsingfors från hela landet.

Bedömning: På basis av det ovan konstaterade anser justitieministeriet att det är motiverat att koncentrera behandlingen av sjörättsmål. Endast Ålands och Helsingfors tingsrätter föreslås vara sjörättsdomstolar i fortsättningen. Således behandlas sjörättsärenden inte längre vid Södra Savolax, Uleåborgs, Österbottens eller Egentliga Finlands tingsrätter. Domkretsen för Ålands sjörättsdomstol föreslås vara landskapet Åland och domkretsen för Helsingfors sjörättsdomstol föreslås vara övriga Finland.

Genomförandet av förslaget förutsätter en ändring av sjölagen. En minskning av antalet behöriga sjörättsdomstolar förutsätter ändringar i flera behörighetsbestämmelser i 21 kap. i sjölagen. Samtidigt är det motiverat att upphäva den föråldrade hänvisningen i 23 kap. 1 § till lagen om handhavandet av sjörättsmål, sjöförklaringar och vissa andra i sjölagen avsedda ärenden samt fartygsregisterärenden i landskapet Åland. Det är även motiverat att granska regleringen språkligt. Det finns ett behov av att införa en övergångsbestämmelse i lagen, enligt vilken sjörättsdomstolen är behörig att behandla färdigt mål som blivit anhängiga före lagen träder i kraft. På motsvarande sätt kan sakkunniga som förordnats att delta i behandlingen av dessa delta i sjörättsdomstolen innan lagen träder i kraft.

2.3 Grupptalan

På samma grunder som konstaterats ovan för sjörättsmål, dvs. små ärendemängder och behovet av specialkunskap föreslog arbetsgruppen att även behandlingen av grupptalansärenden ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt.

I utlåtandena understöddes en koncentrering av grupptalansärenden till Helsingfors tingsrätt nästan utan undantag.

Endast konsumentombudsmannen har rätt att väcka grupptalan. Lagen om grupptalan trädde i kraft år 2007, men i skrivande stund har inga grupptalansmål behandlats vid tingsrätterna. Den ändring av tillämpningsområdet för lagen om grupptalan eller för systemet med grupptalan som föreslås i reformprogrammet för rättsvården (punkt 28) bedöms inte utgöra ett hinder för ändring av tingsrätternas behörighet. Beredningen av ärendet har för närvarande inte inletts.

Bedömning: Med beaktande av det som konstateras ovan anser justitieministeriet att det är motiverat att grupptalan koncentreras till Helsingfors tingsrätt, vars domkrets i dessa ärenden är hela landet. Grupptalan behandlas inte längre vid Uleåborgs, Österbottens, Norra Savolax eller Egentliga Finlands tingsrätter. Genomförandet av förslaget förutsätter en ändring av 3 § i lagen om grupptalan. Om en grupptalan blir anhängig i någon av ovan nämnda tingsrätter innan lagen träder i kraft, är denna tingsrätt behörig att behandla den med stöd av övergångsbestämmelserna.

³ År 2014 avgjordes sammanlagt 62 mål, av vilka 44 behandlades vid Helsingfors tingsrätt och år 2015 sammanlagt endast 13 mål, av vilka 3 vid Helsingfors tingsrätt.

2.4 Företagssanering och utsökningsbesvär

Arbetsgruppen för utveckling av tingsrättsnätverket föreslog att antalet tingsrätter som behandlar företagsanerings- och utsökningsbesvärsärenden ska minskas. Enligt förslaget ska det finnas sex behöriga tingsrätter för dessa ärenden i stället för de nuvarande 14 tingsrätterna. Enligt arbetsgruppen kan det även i dessa ärendegrupper med hänsyn till ärendemängderna anses vara motiverat att de koncentreras till färre tingsrätter. Även dessa ärenden kräver specialsakkunskap, vilket talar för en koncentration. För att klargöra behörighetsgrunderna har arbetsgruppen ansett det vara ändamålsenligt att dessa ärenden behandlas vid samma domstolar. Det föreslås finnas en av dessa i varje hovrättskrets, dvs. Västra Nylands, Uleåborgs, Österbottens och Egentliga Finlands tingsrätter samt, beroende på de föreslagna modellerna med 14 och 17 tingsrätter, antingen Östra Finlands eller Sydöstra Finlands tingsrätt. Därutöver föreslås Ålands tingsrätt vara behörig även i fortsättningen.

I utlåtandena har även koncentrationen av företagsanerings- och utsökningsbesvärsärenden i huvudsak ansetts vara motiverad. Å andra sidan motsatte sig nästan alla tingsrätter, från vilka behandlingen av ärenden överförs, förslagen. I dessa domstolar går de insatser som gjorts för att specialisera domarna och utveckla etablerad och välfungerande praxis förlorade om behandlingen av dessa ärenden överförs till andra domstolar. Enligt Riksfogdeämbetets utlåtande bör man i fråga om utsökningsärenden även beakta placeringen av de nuvarande specialindrivningsenheterna inom utsökningsväsendet i Helsingfors, Birkaland och Norra Savolax tingsrätters domkretsar. Riksfogdeämbetet har bedömt att det vore motiverat att koncentrationen utvärderas på nytt till dessa delar i syfte att kunna utnyttja det specialkunnande som redan förvärvats.

Bedömning: Justitieministeriet anser det vara motiverat att behandlingen av utsökningsbesvärsärenden och företagsaneringsärenden koncentreras till färre tingsrätter än i nuläget. Båda grupperna av ärenden kräver specialkunskap som förutsätter att personalen kan specialisera sig på behandlingen av dessa ärenden. En koncentration främjar uppkomsten och utvecklingen av sådan specialkunskap. Ärendegrupperna behandlas i huvudsak i skriftligt förfarande, vilket betyder att den extra påfrestning som orsakas av längre avstånd blir liten i förhållande till de fördelar som kan uppnås med en koncentration av nätverket. För att behörighetsgrunderna ska vara tydliga är det motiverat att de tingsrätter som behandlar dessa ärenden i huvudsak är de samma.

Utsökningens specialindrivning sköts från specialindrivningsområdenas centralorter, vilka för närvarande är Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Kuopio, Vasa och Uleåborg. Inom utsökningsväsendet pågår en strukturreform som ska träda i kraft år 2018. Ändring i ett beslut av utsökningsverket söks hos den tingsrätt inom vars domkrets verkställighetsåtgärden vidtagits. Följaktligen påverkar inte utsökningsverkets strukturreform styrningen av utsökningsbesvärsärenden till tingsrätterna. Å andra sidan kan koncentration av vissa grupper av utsökningsärenden till vissa utsökningsverksamhetsställen leda till att besvären i dessa grupper av ärenden anhopas och styrs till en viss tingsrätt enligt den plats där denna åtgärd vidtagits. Specialindrivning, som används vid utsökningsärenden som är svåra att utreda och som även används för bekämpning av grå ekonomi, ökar sannolikheten för utsökningsbesvär.

Med beaktande av det som konstateras ovan anser justitieministeriet det vara motiverat att utsökningsbesvärsärenden behandlas av åtminstone de tingsrätter på vilkas område utsökningsverkets huvudverksamhetsställe och specialindrivningens centrala verksamhetsställe är beläget (Helsingfors, Uleåborgs, Birkalands, Österbottens, Norra Savolax och Egentliga Finlands tingsrätter). Med beaktande av ärendemängderna är det motiverat att dessa ärenden även i fortsättningen behandlas vid Västra Nylands tingsrätt. Därutöver föreslås Ålands tingsrätt vara behörig. Det är motiverat att koncentrera behandlingen av företagsaneringsärenden till samma tingsrätter. Ett undantag utgörs dock av östra Finland, där företagsaneringsärendena bör koncentreras till Södra Karelens tingsrätt i stället för Norra Savolax tingsrätt. Detta är motiverat för att utjämna ärendemängderna.

Således föreslås det att utsökningsbesvärs- och företagsaneringsärenden ska koncentreras till åtta tingsrätter. Dessa ärenden behandlas inte längre vid Mellersta Finlands, Lapplands, Päijänne-Tavastlands eller Satakunta tingsrätter. Företagsaneringsärenden föreslås att inte heller behandlas vid Norra Karelens el-

ler Norra Savolax tingsrätter. Utsökningsbesvärärenden föreslås att inte behandlas vid Södra Karelen tingsrätt eller i Östra Nylands tingsrätt (i nuläget är Vanda tingsrätt behörig).

Domkretsarna ska fastställas enligt tingsrätt så att en hovrättskrets har antingen en eller två tingsrätter som är behöriga i utsökningsbesvär- och företagssaneringsärenden. Eftersom utsökningsdistrikten i dag i stor utsträckning följer landskapsindelningen, förorsakar ändrade grunder för fastställande av tingsrätternas domkretsar från utsökningsverkets område till en domkretsindelning av tingsrätter som grundar sig på landskapsindelningen inga stora ändringar i nuläget.

Genomförandet av förslaget förutsätter en ändring av lagen om företagssanering, utsökningsbalken samt statsrådets förordningar om tingsrätternas domkretsar i ärenden som gäller företagsanering och utsökningsbesvär som utfärdats med stöd av dem. Enligt övergångsbestämmelserna kan de tingsrätter som i nuläget är behöriga i dessa ärenden behandla färdigt ärenden som blivit anhängiga innan lagen träder i kraft.

2.5 Militära rättegångsärenden

I militära rättegångsärenden är den behöriga tingsrätten i regel den tingsrätt som är närmast förläggningssorten för det truppförband där beväringen tjänstgör. Arbetsgruppen för utveckling av tingsrättsnätverket föreslog att antalet tingsrätter som behandlar militära rättegångsärenden ska minskas från 15 till sex. Dessa föreslås vara Tavastlands, Sydöstra Finlands, Lapplands, Västra Nylands, Uleåborgs och Satakunta tingsrätter. Motiveringen till detta var särskilt den försvarsmaktsreform som genomförts inom Finlands försvarsmakt åren 2012–2015, där antalet truppförband har minskat. Enligt arbetsgruppens syn ska ärendena koncentreras till tingsrätter som ligger i närheten av de truppförband från vilka det största antalet ärenden kan antas komma med hänsyn till antalet beväringar. Med beaktande av det totala antalet militära rättegångsärenden⁴ behöver det inte finnas fler än sex behöriga tingsrätter.

I utlåtandena anses koncentreringsen av militära rättegångsärenden till färre tingsrätter än i nuläget i huvudsak vara motiverad. Å andra sidan har bevarandet av Helsingfors och Egentliga Finlands tingsrätters behörighet understötts av både de berörda tingsrätterna och försvarsministeriet. Detta har ansetts vara motiverat eftersom ett stort antal soldater tjänstgör i huvudstadsregionen och i Åbo. Helsingfors tingsrätt är även den enda behöriga tingsrätten när det gäller behandling av brottmål som omfattar personer som tjänstgör i krishanteringsuppgifter (lagen om militär krishantering 29 §). Den sakkunskap som krävs i behandlingen av brottmål som gäller marinens verksamhet och militär sjöfart talar för bevarandet av Egentliga Finlands tingsrätts behörighet.

Bedömning: Justitieministeriet anser att arbetsgruppens förslag är motiverat. Med beaktande av utlåtandena och avstånden bedömer justitieministeriet att det är motiverat att bevara behörigheten för Egentliga Finlands tingsrätt i militära rättegångsärenden. Däremot koncentreras ärenden från truppförbanden i huvudstadsregionen till Västra Nylands tingsrätt. På det sätt som konstateras av arbetsgruppen är det inte motiverat att belasta Helsingfors tingsrätt, som redan i övrigt är stor, med denna särskilda grupp av ärenden, även med hänsyn till att vissa andra grupper av ärenden föreslås koncentreras enbart till den. Till skillnad från arbetsgruppens betänkande förblir Kajanalands tingsrätt självständig i reformen och slås inte samman med Uleåborgs tingsrätt. Inom dess område finns ett stort truppförband (Kajanalands brigad), varför det är motiverat att bevara dess behörighet att behandla militära rättegångsärenden. Det är även motiverat att bevara behörigheten för Mellersta Finlands tingsrätt, eftersom avståndet från Jyväskylä (staben för flygvapnet och Luftkrigskolan) till närmaste tingsrätt som behandlar militära rättegångsärenden (Egentliga Finlands tingsrätt i Tavastehus) är långt.

Justitieministeriet anser att militära rättegångsärenden ska behandlas vid följande åtta tingsrätter: Kajanalands, Egentliga Tavastlands, Kymmenedalens, Lapplands, Västra Nylands, Satakunta och Egentliga Finlands tingsrätter. Således behandlas militära rättegångsärenden inte längre vid Södra Karelen, Helsingfors, Birkalands, Österbottens, Norra Karelen, Norra Savolax eller Päijänne-Tavastlands tingsrätter. Förslaget förutsätter en ändring av 1 § i militära rättegångslagen samt behörighetsbestämmelsen i 29 § i la-

⁴ År 2014 sammanlagt 286 ärenden och år 2015 sammanlagt 202 ärenden

gen om militär krishantering (211/2006). Enligt övergångsbestämmelserna kan de tingsrätter som i nuläget är behöriga i dessa ärenden behandla färdigt ärenden som blivit anhängiga innan lagen träder i kraft.

BILAGOR	BILAGA 1: Lagförslag, parallelltexter och utkast till förordningar
	BILAGA 2: Inkomna och avgjorda ärenden år 2015
	BILAGA 3: Tingsrätternas domkretsar 1.1.2015
	BILAGA 4: Tingsrätternas domkretsar i jordrättsärenden
	BILAGA 5: Tingsrätternas domkretsar i företagssaneringsärenden
	BILAGA 6: Tingsrätternas domkretsar i utsökningsbesvärärenden
	BILAGA 7: Tingsrätter som behandlar militära rättegångsärenden
	LIITE 8 Kalkyl om inkommande ärenden enligt modellen med 20 tingsrätter
	BILAGA 9: Tingsrätternas domkretsar och verksamhetsställen/modellen med 20 tingsrätter
	BILAGA 10: Förslag till domkretsar i jordrättsärenden (6 JD)
	BILAGA 11: Förslag till domkretsar i företagssaneringsärenden
	BILAGA 12: Förslag till domkretsar i utsökningsbesvärärenden
	BILAGA 13: Förslag till tingsrätter som ska behandla militära rättegångsärenden